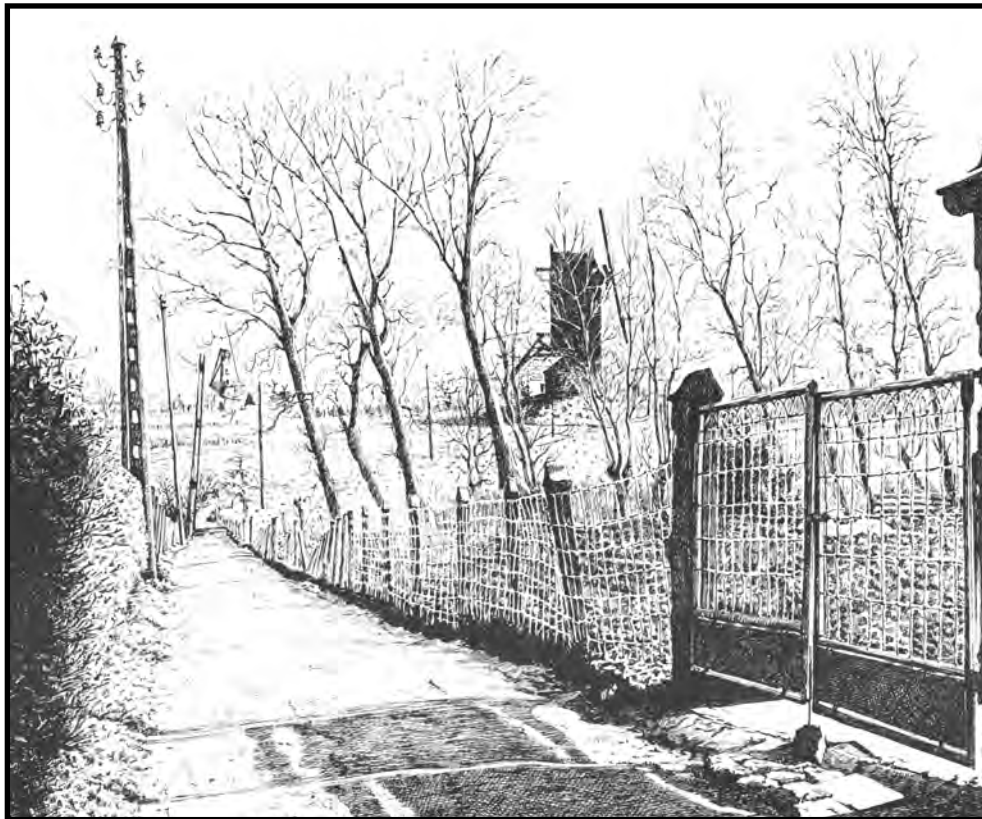

Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

België - Belgique
P.B.
8610 Kortemark
P 508209

MEDEDELINGEN

Afgetekantoor: 8610 Kortemark
Jaargang 34, 2015, nr. 2-3 - verschijnt viermaandelijks
Verantw. uitgever: Peter Bentein, Elflijnenlaan 3, 8610 Handzame
Samenstelling, redactie en layout: Wim Dedeyster

Met steun van de
Vlaamse overheid

VCGH

Elflijnenlaan 3
B-8610 Handzame

Documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen vzw

Tel. 051 56 74 79

KBC BE17 4744 1565 3121

www.vcgh.be

E-mail: vcgh@scarlet.be

O p e n i n g s t i j d e n

dinsdag t/m donderdag

13 - 17 uur

derde zaterdag v/d maand

9 - 11.45 uur

Tekening cover:

Zarren, molens: Andreas Vanpoucke

LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE 2016

- Wie lid is van Familiekunde Vlaanderen is automatisch volwaardig lid van ons Centrum en heeft dus alle toegangsrechten tot onze documentatie. Lid worden van Familiekunde Vlaanderen kan door betaling van **€ 35,00** per jaar via het nationaal secretariaat: Van Heybeeckstraat, 3 te 2170 Merksem, tel. 03/646 99 88, IBAN: BE58 4141 1712 2179, <http://www.familiekunde-vlaanderen.be/word-lid>

- Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een abonnement te nemen op ons tijdschrift "Mededelingen" voor **€ 20,00** (€ 25,00 voor 2 personen op eenzelfde adres). Hiermee verwerft men ook onbeperkte toegang tot ons documentatiecentrum (niet tot de andere centra die vallen onder Familiekunde Vlaanderen).

- Een derde mogelijkheid is het betalen van een daggeld van **€ 5,00** bij elk bezoek.

buitenland + 10,00 euro verzendkosten
étranger 10,00 euro en plus pour frais d'envoi

Wij vragen u beleefd het abonnementsgeld te willen overschrijven
op rekeningnummer **BE17 4744 1565 3121**
van het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

LEES IN DIT NUMMER :

VCGH	Lidmaatschapsbijdrage 2016	blz. 14
Peter Bentein	Luchtoorlog boven het Krekedal	blz. 15
VCGH	Bibliotheekaanwinsten	blz. 25
	Aankondiging cursus genealogie en oud schrift	blz. 28
	Verlof VCGH	blz. 28

Luchtoorlog boven het Krekedal

Crashes en bombardementen van de geallieerden in de Tweede Wereldoorlog

Om de Duitse vijand op de knieën te krijgen maakten de geallieerden in steeds toenemende mate gebruik van het luchtruim. Dagelijks vertrokken bommenwerpers vanuit Britse luchthavens over het Kanaal naar Duitse steden. Veel vliegtuigen raakten verloren, moesten noodlandingen maken of crashten in vijandelijk gebied. Honderden geallieerde piloten en bemanningen kwamen om het leven en werden in Vlaamse grond begraven. Op de gemeentelijke begraafplaatsen van Handzame en Werken liggen de lichamen van 12 “commonwealth soldiers” te rusten. Hieronder geven we een overzicht van de bekendste crashes en de slachtoffers.

Crash van de Britse Wellington te Handzame, op 25-26 augustus 1941

De nacht van 25 op 26 augustus 1941 is een drukkend zwoele zomernacht. Hier en daar breekt onweer uit. De geallieerde bommenwerperpiloten zoeken hun weg naar de Duitse steden Mannheim en Karlsruhe. De tegenstand is miniem. Duitse nachtjagers kunnen geen bommenwerpers treffen. Piloten die terugkeren melden alleen vrij lichte, maar accurate luchtafweer.

Bij deze missie explodeert de Wellington X9749 ‘BL-J’ van het 40ste eskader achter de boerderij Phlypo langs de Hazewindstraat in Handzame. De Wellington was om 20u45 opgestegen vanop de basis van Ancolbury (ten noorden van Cambridge) voor een aanval op Karlsruhe met 3 bommen van 500 pond aan boord. Bij de terugkeer werd het radiocontact rond 23u30 verbroken. Het brandende vliegtuig stortte vermoedelijk na middernacht reddeloos neer. In de omliggende velden vindt men de lichamen van de zes bemanningsleden. Als overlijdensdatum wordt 26 augustus genoteerd. Zij worden opgebaard in de schuur van de hoeve. Het betreft aanvoerder Alan C. Martin, 27 jaar, co-piloot Thomas Fyles, 27 jaar, waarnemer Reginald R. Reynolds, 19 jaar, de sergeanten – telegrafisten - boordschutters Gordon Knight en Roland Perras, en boordschutter William Wright, 19 jaar. De zes lijkkasten werden vervaardigd door de schrijnwerkers van de gemeente. De zes slachtoffers werden met (Duitse) militaire eer begraven op de begraafplaats van Handzame.¹

MARTIN, Alan Creswell, piloot, leider van het eskader, 27 jaar, zoon van Alan Robert en Juanita Martin, uit Barnstaple, Devon, Verenigd Koninkrijk, dienstnummer 23051, Royal Air Force, Begraafplaats Handzame, graf 516

FYLES, Thomas, co-piloot, 27 jaar, zoon van John en Ida Fyles, uit Seaforth, Liverpool, Verenigd Koninkrijk, dienstnummer 61994, Royal Air Force Volunteer Reserve, Begraafplaats Handzame, graf 515

REYNOLDS, Reginald Robert, waarnemer, 19 jaar, zoon van Reginald en Christabel Reynolds, uit Exeter, Verenigd Koninkrijk, dienstnummer 67080, Royal Air Force Volunteer Reserve, Begraafplaats Handzame, graf 519

KNIGHT, Gordon, sergeant – telegrafist – boordschutter, dienstnummer 1161364, Royal Air Force Volunteer Reserve, Begraafplaats Handzame, graf 517

PERRAS, Roland, sergeant – telegrafist – boordschutter, zoon van Rodolphe en Alberta Perras, uit Montréal, Quebec, Canada, dienstnummer R/54987, Royal Canadian Air Force, Begraafplaats Handzame, graf 514

WRIGHT William, boordschutter, 19 jaar, zoon van Francis Ranken Wright en Mary Broome Wright, uit Whetstone, Middlesex, Verenigd Koninkrijk, echtgenoot van Inez Vida Wright, uit Marylebone, Londen, dienstnummer 77373, Royal Air Force Volunteer Reserve, Begraafplaats Handzame, graf 518

Crash van de Nieuw-Zeelandse Wellington te Werken, op 22 oktober 1941

In de nacht van 22 op 23 oktober 1941 heerste een zovleeste najaarsstorm over West-Europa, die accuraat bombarderen onmogelijk maakte. Vele bemanningen rapporteerden sneeuwstormen, donderslagen en bliksemschichten.

Bij zijn zending naar Mannheim zou dit de Wellington X9914 van het Nieuw-Zeelandse 75 eskader fataal worden. Sgt. Cyril Taylor had zijn bommenwerper door het stormweer boven West-Vlaanderen niet meer onder controle en het vliegtuig spatte boven de Hogestraat in Werken uit elkaar. De zes bemanningsleden overleefden de crash niet en liggen in Werken begraven : Sgt. Cyril Taylor (21 jaar), zijn Nieuw-Zeelandse co-piloot Sgt. Frederick Spark (26 j.), waarnemer Sgt. Sidney Levack, radiotelegrafist Sgt. James Roberts (20 j.), neusschutter Sgt. William Steele (21 j.) en staartschutter Sgt. Robert Tasker (27 j.).² Eén van de bemanningsleden was nog uit het toestel gesprongen maar hij sloeg te pletter tegen een grote tak. Zijn gezicht was vermorzeld. Bij de val ontploften de meeste bommen zodat het toestel volledig uit elkaar spatte en de lichamen van de bemanningsleden uit elkaar werden gereten. De Duitsers zouden nog twee intakte bommen van 250 kg hebben gerecupereerd. De nieuwsgierige buurtbewoners keken met verschrikking naar de verhakelde lichamen. Twee nonnen raapten de lichaamsdelen in een witte doek op. Eén ervan kon het werk niet aan en moest om begrijpelijke redenen haar taak staken. Dan kwamen de Duitsers die iedereen behalve de zusters van het terrein wegjaagden.³

De raid op Mannheim vond plaats in de nacht van 22 op 23 oktober 1941. Het konvooi bestond uit 123 vliegtuigen : 50 Wellingtons, 45 Hampdens, 23 Whitleys en 6 Halifaxes. Drie Wellingtons en een Hampden raakten verloren. Slechts 58 vliegtuigen bereikten hun doel in Mannheim. 41 kozen voor andere doelwitten. In Mannheim zelf maakte men melding van een lichte aanval met 25 zware bommen en ongeveer 30 brandbommen. Eén woonhuis werd vernietigd en 35 werden beschadigd. Er vielen zes dodelijke slachtoffers en één gewonde.

Sergeant-Pilot F. A. Spark, of Dunedin, missing on operations.

SPARK, Frederick Alexander

26 jaar, sergeant 401415, piloot Royal New Zealand Air Force, uit Dunedin, Nieuw-Zeeland

Zoon van William en Elizabeth Maria Spark uit Kapapuaka Nieuw-Zeeland

Echtgenoot van Effie A. Longworth

Begraafplaats Werken, graf nr. 168

Frederick Spark werd geboren op 29 april 1915 in Kapapuaka, Otago, Nieuw-Zeeland. Hij volgde zijn middelbare school in de South Otago High School en behaalde nadien een diploma in bankwezen. Hij werd bankbediende in de Bank of New Zealand in Dunedin.

In 1937 schreef hij zich in bij de "Civil Reserve of Pilots". De leden van deze "Civil Reserve" kan men beschouwen als dienstvrijwilligers. In oktober 1939 kandideerde Spark voor militaire dienst bij de Koninklijke Nieuw-Zeelandse Luchtmacht, de RNZAF. Zijn vliegopleiding begon op 4 juli 1940 in de Ground Training School van Levin en werd succesvol beëindigd op 18 oktober 1940 in Wigram. Op 8 februari 1941 promoveerde Spark tot sergeant.

Op 27 februari 1941 ontscheepte hij met de "Awatea" in Auckland met bestemming het Verenigd Koninkrijk.

De overtocht werd onderbroken in Canada en op 10 mei 1941 meldde sergeant Spark zich in Bournemouth, Engeland. Op 17 mei 1941 werd hij overgeplaatst naar de Operational Training Unit nr. 12 in Benson, Oxfordshire om zijn opleiding tot Wellington bomberpiloot af te werken. Op 14 oktober 1941 werd hij opgenomen in het 75ste squadron met als basis Feltwell, Norfolk.

Zijn allereerste vlucht als co-piloot op 22 oktober 1941 werd hem fataal. Toen de Wellington niet meer terugkeerde werd de bemanning geklasseerd als "missing on operations". Via het Rode Kruis en Duitse bronnen kon zijn overlijden op 22 oktober in Werken worden bevestigd.

TAYLOR, Cyril

21 jaar, sergeant 1100661, piloot Royal Air Force Volunteer Reserve

Zoon van John Brookes Taylor en Mary Taylor, uit Middleton, Manchester, Verenigd Koninkrijk.

Begraafplaats Werken, graf 167

LEVACK, Sidney Joseph Lawrence
Sergeant 971231, Royal Air Force Volunteer Reserve
Zoon van Maud Levack, uit Edinburgh, Verenigd Koninkrijk
Begraafplaats Werken, graf 166

ROBERTS, James
Sergeant (air gunner) 400310, Royal Australian Air Force
Zoon van James en Gladys Roberts, uit Sandringham, Victoria, Australië
Geboren op 11 september 1921 in Hawick, Schotland
Textiel mechanicien
Indiensttreding op 18 augustus 1940 in Melbourne, Australië
Ontschreepte op 3 oktober 1940 in Sydney naar Canada, waar hij op 25 oktober 1940 aankwam. Op 19 mei 1941 ontschreepte hij vanuit Canada naar het Verenigd Koninkrijk waar hij op 7 juni 1941 aankwam.
Begraafplaats Werken, graf 169

TASKER, Robert Holtby
Sergeant 1381172, Royal Air Force Volunteer Reserve
27 jaar, zoon van William Dickinson Tasker en Mabel Tasker
Echtgenoot van Marie Bartsow Tasker
Uit Spofforth, Yorkshire, Verenigd Koninkrijk
Begraafplaats Werken, graf 164

STEELE, William Reid
Sergeant 1051619, Royal Air Force Volunteer Reserve
Telegrafist en schutter
Zoon van James en Marion Steele, uit Cumnock, Ayrshire, Verenigd Koninkrijk
Begraafplaats Werken, graf 165

Het 75ste Nieuw-Zeelandse eskader

Het 75ste Nieuw-Zeelandse eskader werd gevormd op 4 april 1940. Het was op een heel bijzondere wijze tot stand gekomen. In 1938 had de regering van Nieuw-Zeeland 30 Vicker Wellington MK1C bommenwerpers besteld in het Verenigd Koninkrijk. Daarop werden Nieuw-Zeelandse piloten naar Engeland gestuurd voor opleiding. Het was de bedoeling dat de vliegtuigen naar Nieuw-Zeeland zouden gevlogen worden door hun eigen piloten. Maar toen de oorlog uitbrak besliste de Nieuw-Zeelandse regering het eskader en de piloten in het Verenigd Koninkrijk te laten en onder commando van de Royal Air Force (RAF) te laten opereren. Het werd de eerste Gemeenebest eskader van de Tweede Wereldoorlog. In tegenstelling tot alle andere later gevormde eenheden uit de Britse Gemeenebest viel dit Nieuw-Zeelandse 75ste eskader onder exclusief bevel van de RAF.

Het 75ste NZ eskader opereerde vanaf de luchthaven van Feltwell in Norfolk. Het beschikte over de zeer betrouwbare Vicker Wellington bommenwerper, een tweemotorige lange afstandsbommenwerper die vooral 's nachts werd ingezet voor bombardementen over heel Europa.

Het vliegtuig had een zeskoppige bemanning. Het woog 8.435 kg ongeladen. Het had een lengte van 19,69 meter en een spanwijdte van 26,27 meter. De maximum snelheid was 378 km/uur op een hoogte van 4730 meter. Het beschikte over 6 machinegeweren en kon 2000 kg bommen laden.

De bemanning van het 75ste NZ eskader met een Wellington MK1 in de achtergrond op de luchtmachtbasis van Feltwell, net voor een nachtaanval op Hamburg.

De crash van een Brits jachtvliegtuig op 20 september 1943⁴

Wegens het slechte weer was er op 20 september 1943 bijna geen enkel Brits toestel opgestegen. Uit het operationeel dagboek van het 198ste eskader van de Royal Air Force citeren we :

“ Manston, maandag 20 september

Het wolkendek zat 100 % dicht en was niet geschikt voor grote operaties. In afspraak met andere eskaders besloten we toch een “Rhubarb”⁵ te vliegen. Enkel vliegofficier Allan Houston en vliegsergeant Broad lieten zich door een aantal mensen overhalen en stegen op rond 13u00 om spoorwegen en transportdoelen aan te vallen tussen Bray-Dunes, Roeselare en Gent. Geen van beiden keerde terug. Zo verloren we twee excellente piloten en bevelhebbers.”

Wellicht vlogen beide piloten met een Hawker Typhoon jachtvliegtuig-bommenwerper, maar alleen van het in Vladslo gecrashte vliegtuig zijn we dit zeker. Een Hawker Typhoon was een eenmannig jachtvliegtuig dat een indrukwekkende snelheid van 650 km/uur kon halen. Het had een lengte van 9,70 meter en een spanwijdte van 12,70 meter.

Voor beide jonge waaghalzen liep de raid verkeerd af. Het eerste toestel crashte in Vladslo. Pilot Robert Broad kwam om het leven. Een tweede toestel werd door de Flak, de Duitse luchtafweer, neergehaald toen de piloot Allan Houston een rijdende trein op de lijn Adinkerke-Gent mitrailleurde. Het vliegtuig maakte

eerst nog een looping, maar op het hoogste punt werd het dak van de cockpit geopend, de piloot maakte een sprong, en kwam behouden neer in Handzame. Het toestel kwam neer op een elektriciteitspaal en crashte in een gracht op de Muishoek in Werken. Al gauw stonden er verschillende mensen rond de "Schotse" piloot. Een man met een lange zwarte lederen mantel en een hoed wees de richting aan waarheen hij moest vluchten, namelijk Kortemark. Hij liep door de velden en weiden in een poging om te ontsnappen.

Allan James Houston, vliegluitenant, geboren in 1923, woonde in Glenside in Schotland. In Handzame wist men dat het een "Schot" was. Zijn zoon, Air Chief Marshal Angus Houston, de hoogste in rang van de Australische luchtmacht, had op 27 januari 2011 een ontmoeting met Michel en Ignace Lowie uit Handzame.

Intussen zaten twee gewapende collaborateurs, waarvan één met een fiets, hem op de hielen. Aan de boerderij Vanthuynen in de Zandstraat te Kortemark sukkelde hij in de wal van de hoeve. Daar konden ze hem vatten. De piloot werd te voet naar de Markt te Handzame gebracht. Iedereen die buiten stond toe te kijken werd met barse bevelen binnenshuis gedreven. De piloot werd eerst opgesloten in een hok bij fietsenhandelaar Adhemar Devos op de Markt te Handzame en daarna overgeleverd aan de Duitsers. Hij bracht de rest van de oorlog in krijgsgevangenschap door.

Volgens Michel Lowie applaudisseerden de Handzamenaren voor de piloot wanneer die door de Kortemarkstraat werd geleid. Houston beantwoordde dit gebaar met een vriendelijk wuiven, tot groot ongenoegen van de twee zwarten. Houston kwam uiteindelijk terecht in Stalag Luft 3 en zou hebben meegewerkt aan de tunnel die later bekendheid verwierf door de speelfilm "The Great Escape". Op het einde van de oorlog werd Houston meegestuurd met de zgn. dodenmarsen in de richting van de oprukkende Russische troepen. Na de oorlog bleef hij in dienst als bevelhebber in de RAF.⁶

Foto : Allan Houston en zijn echtgenote na de oorlog.

Gestrande Amerikaanse piloten, Handzame en Werken, 1 december 1943

Op 1 december 1943 kwam een Amerikaanse bommenwerper B 24 Liberator van de 44ste Bomb Group (67ste Bomb eskader) boven West-Vlaanderen in moeilijkheden. De Liberator was tijdens de raid op Solingen getroffen door het afweergeschut. Het vliegtuig verloor veel brandstof en mocht een veilige terugkeer in Engeland vergeten. Boven West-Vlaanderen gaf de bevelhebber van het toestel zijn bemanning het bevel het vliegtuig te verlaten. Uiteindelijk stortte de Liberator neer in Passendale langs de Ieperstraat. Zes van de tien Amerikaanse bemanningsleden streken met hun valscherp neer in de streek Staden-Zarren-Werken-Handzame. ⁷

Eén van de bemanningsleden kwam omstreeks 15u15 met zijn parachute neer op het kruispunt van de Hemelstraat met de Wittehuisstraat, op de wijk Muishoek in Handzame. Bij de landing miste de parachutist op een haar na een electriciteitspaal. Hij was helemaal verkleumd en had een laars verloren. Hij bleef groggy liggen. Buurtbewoners probeerden hem nog weg te sleuren, maar al gauw kwamen er Duitsers bij die hem onmiddellijk wegvoerden. Een ander bemanningslid kwam met zijn parachute terecht op de Krul in Werken, dus ongeveer 1,5 km verderop. Ook hij werd onmiddellijk door de Duitsers ingerekend. ⁸

Vliegtuigcrash op de Pereboom⁹

Het enige vliegtuig dat crashte op het grondgebied van “klein” Kortemark was een geallieerd (Brits) gevechtsvliegtuig (type jager). Het vliegtuig was geraakt en maakte een noodlanding. Het kwam uit oostelijke richting (Torhout) en dreigde te pletter te storten op de hoeve Bentein (huidige Koekelarestraat 15) toen het plots een zuidelijke zwenking van 90 ° maakte en neerstortte in de oever van de Waterhoenbeek. De Duitsers, die toen een kwartier hadden in de Markhoveschool kwamen op het wrak toegesnel en schoten er met veel hevigheid in met mitrailleurs. Het motorblok van het toestel werd pas tijdens de werken voor de ruilverkaveling (ca. 1970) geborgen.

De piloot was echter ontkomen en had het op een lopen gezet. Hij klopte aan op de hoeve Paepe-Tyvaert (thans Pereboomstraat 3). De vrouw des huizes, Lena Tyvaert schonk de burgerkleden van haar in februari 1942 overleden echtgenoot André Paepe aan de piloot, zodat hij zich incognito uit de voeten kon maken. Wie de piloot was, welk vliegtuig hij bestuurde, en vooral wanneer de crash plaatsvond is tot op heden niet achterhaald. Alle getuigenissen zijn mondeling en te weinig exact.

De geallieerde luchtaanval op Koksijde, 8 april 1944 ¹⁰

Op 8 april 1944 kwamen twee Kortemarknaars om bij een geallieerde aanval op de Duitse militaire luchthaven van Koksijde. Hun namen staan vermeld op een gedachtenisprentje dat nog vijf andere namen telt. Een tweede gedachtenisprentje met slachtoffers van diezelfde datum in Koksijde vermeldt nog eens zes namen. Wat was er gebeurd?

Dat zij in vrede rusten. Amen.

BARMHARTIGE JEZUS
GEEF DE EEUWIGE RUST AAN DE ZIEL
van

BRUYNOOGHE Paul

echtgenoot van Elodia Deberdt
geboren te Kortemark den 3 Augustus 1910

DELCLOO Robert

zoon van Ernest en Maria Beauprez
geboren te Veurne den 16 September 1925

DEMEULENAERE André

zoon van Oscar en Maria Bauwen
geboren te Veurne den 24 Juni 1927

LEDÈNE Georges

z. v. Cyrille en Philomena Dieusaert
geboren te Oudekapelle den 20 Maart 1924

SUWIER Roger

zoon van Remi en Irena Cools
geboren te Veurne den 29 October 1927

VANBILLEMONT Robert

zoon van Richard en Zenobia Caron
geboren te Veurne den 14 Februari 1927

LOGGHE Camiel

echtgenoot van Leonia Crevits
geboren te Torhout den 28 September 1887
wonende te Kortemark

allen gestorven te Koksijde op den 8 April 1944
ten gevolge van pijnlijke oorlogsomstandigheden.

2560 - A. DESMYTER, VEURNE

Onze stad, zoo dikwijls reeds beproefd door pijnlijke sterfgevallen, moest weeral eens opgeschrikt, helaas!... Men roept... Men kermt luidop, doch weldra fluistert men nog even... ieder voelt en draagt zijn eigen smart en de diepste smart wordt stilzwijgend getorst...

Zoo velen zullen zuchten en jammeren "Och, ze waren nog zoo bitter jong... ach, die arme ouders... die beproefde families... Maar wij zullen denken "o, die zielen... ", en op vandaag midden al die klachten en rouw vrouwen wij smeekend de handen samen en bidden we tot den Heer:

O God, die gaarne vergiffenis schenkt en vol liefde de zaligheid der menschen verlangt, wij smeeken Uwe goedertierenheid, de zielen van Uwe dienaars, die uit deze wereld zijn heengegaan, door de voorspraak van de H. Maria, altijd Maagd en van al Uw Heiligen, deelachtig te maken aan de eeuwige zaligheid. Amen.

Heer, verlos ons van een schielijken en onverwachten dood. 300 d. a.

De Familiën:

BRUYNOOGHE, DELCLOO, DEMEULENAERE,
LEDÈNE, SUWIER, VANBILLEMONT, LOGGHE
en het Stadsbestuur van Veurne.

BEDANKEN.

†
Bidt God voor de ziel van
de 5 slachtoffers, door den luchtaanval
schielijk uit het leven gerukt te Koksijde
den 8 April 1944.

PETRUS COPPENS

Echtgenoot van Julia CUVELIER
geboren te Hamme, den 2 Februari 1901.

JULIEN HERREWIJN

Echtgenoot van Suzanne LAMMENS
geboren te Veurne, den 23 Maart 1920.

HONORÉ LEDÈNE

Echtgenoot van Malvina PYLYSER
geboren te Koksijde, den 26 Oktober 1916.

HENRI MARVELLIE

Zoon van Omer en Amandine THYBAUT
geboren te Oostduinkerke, den 13 Juni 1927.

ROGER PLADYS

Zoon van Remi en Yvonne CAPOEN
geboren te Koksijde, den 2 Februari 1925.

Heer, geef hun de eeuwige rust!

†
Ik ben de Verrijzenis en het Leven, wie in Mij
gelooft, al is hij ook gestorven, zal leven. Joh. XI 25

†
Ik weet dat mijn Verlosser leeft, en dat ik op den
jongsten dag verrijzen zal. Uit de 1e Noct.

†
Wanneer de zon aan de oosterkijmme daagt en
een schoonen dag voorspelt, kan niemand vermoeden
wat al schrijnend leed menschenharten kan verscheuren
vóór zij ter avondkijmme neigt.

†
Zóó was die Paaschzaterdagmorgen van 1944:
Vóór de avond viel werd het geluk van heele families
in één oogwenk verbrijzeld: Vaders, Echtgenooten,
Jongelingen verloren er het leven en lieten bitter
lijdende vrouwen, vaderlooze kinderen en onmisbare
steun voor het huisgezin achter.

†
DIEPBEPROEFDE FAMILIES, God kan harde slagen
toelaten, Hij weet waarom, maar... Hij verlaat geen
weesjes. Troost U in den Heer en werpt al uw
bekommernissen op Hem. Uw geliefden zijn hun
Paschen gaan vieren in den hemel en kunnen U
daar nog helpen en voor U ten beste spreken.

†
De vele werkmakkers en heel Koksijde rouwen met U
meê en bidden voor hun zielerust.

†
Mijn Jezus, barmhartigheid. 300 d. aff.
Zoet Hart van Jezus wees mijn liefde.
Zoet Hart van Maria, wees mijn zaligheid.

Druckkerij VANNECKE Koksijde

In oktober 1944 waren de Duitsers gestart met de bouw van een vliegveld in Koksijde. In 1941-1942 werden twee betonnen startbanen gegoten. Het vliegveld werd vooral gebruikt voor de bevoorrading van Duitse bommenwerpers. Volgens verschillende bronnen waren er slechts weinig vliegtuigen gestationeerd. Er lagen grote voorraden brandstof en munitie. Ca. 300 man grondpersoneel bleef dag en nacht paraat. Op het vliegveld waren ook een aantal Flak-afdelingen (Duitse luchtafweer) gestationeerd. Vermoedelijk waren er tientallen arbeiders van de Reichsarbeitsdienst actief voor het bouwen van barakken, schuilplaatsen en bunkers. In Koksijde-dorp was een detachement van ongeveer 50 brandweermannen gelegerd.

Koksijde bleef een lange tijd van geallieerde luchtbombardementen gespaard. Maar vanaf eind 1943 en in de eerste maanden van 1944 nam het aantal aanvallen snel toe. Tussen januari en mei 1944 zouden een zestiental luchtaanvallen hebben plaatsgevonden. Deze kaderden in de voorbereiding van de landing op Normandië. Daarbij werd getracht zoveel mogelijk communicatiemiddelen van de Duitsers onklaar te maken.

De eerste zware raid werd uitgevoerd op 21 januari 1944. Er vielen slachtoffers en er was vooral veel schade. Om deze te herstellen werden 3000 (!) arbeidskrachten uit de streek opgevorderd. De Duitsers traden onmenselijk streng op tegen werkweigeraars of gebrekkige arbeidsdiscipline. Op 21 februari en 15 maart vonden een tweede en derde grote luchtaanval plaats. Vier luchtaanvallen tussen 8 en 13 mei maakten tenslotte het hele vliegveld onbruikbaar.

Op paaszaterdag 8 april 1944 gooiden een twintigtal geallieerde bommenwerpers 250 bommen op en rond het vliegveld. Een aantal loodsen en startbanen werd vernietigd. Aan Duitse zijde vielen vermoedelijk 28 doden. Ondanks strenge veiligheidsvoorschriften vielen er ook burgerlijke slachtoffers. Een dertigtal arbeiders had zich verschanst in een barak. Door de enorme luchtverplaatsing bij de ontploffingen werd een barak opengereten en werden mensen onder het rondvliegend puin bedolven.

Op 11 april woonde de diepgetroffen bevolking van Koksijde massaal de begrafenis bij van de vijf Koksijdenaars die op 8 april waren omgekomen. 's Anderendaags woonde een al even grote menigte de uitvaart bij van de vijf Veurnse en twee Kortemarkse slachtoffers. Ook op die dagen werd het vliegveld door de geallieerden gebombardeerd.

¹ DE DECKER, C. en ROBA, J.-L. : RAF-bommenwerpers boven België 1940-1942, De Krijger, Erembodegem, 1993, blz. 32 ; LOWIE, Michel : Handzame 1801-1976 dit was onze gemeente, Aartrijke, Decock, 1994, blz. 142-143 ; De biografische informatie over de bemanning werd gesprokkeld door Rudy Kerckhoven (Werken) op verschillende internetsites.

² DE DECKER, C. en ROBA, J.-L. : RAF-bommenwerpers boven België 1940-1942, De Krijger, Erembodegem, 1993, blz. 47. De biografische informatie over de bemanning werd gesprokkeld door Rudy Kerckhoven (Werken) op verschillende internetsites en via briefwisseling met officiële instellingen.

³ VIAENE, Jef : Leven en dood rond De Landsman in tijden van oorlog en vrede, eigen beheer, Moorsele, 2015, blz. 117

⁴ Overgenomen van VIAENE, Jef : Leven en dood rond De Landsman in tijden van oorlog en vrede, eigen beheer, Moorsele, 2015, blz. 91- 94

⁵ Een Rhubarb is een beperkte raid met twee tot vier vliegtuigen waarvan het doel door de piloten zelf wordt gekozen. VIAENE, Jef, o.c., blz. 91, noot 1

⁶ Getuigenis Michel Lowie en Angus Houston in <http://www.theaustralian.com.au/national-affairs/time-to-pay-respects-to-dad-says-retiring-defence-chief-angus-houston/story-fn59niix-1226085917485>, internet, 26 juli 2015.

⁷ DECUYPERE, D. en VANDENAMEELE, A. : Fatale seconden : Momenten uit de luchtoorlog boven Vlaanderen 1940-1945, Wervik, 1995, blz. 155 e.v.

⁸ VIAENE, Jef : Leven en dood rond De Landsman in tijden van oorlog en vrede, eigen beheer, Moorsele, 2015, blz. 125

⁹ Ooggetuigen André Bentein (*06 augustus 1937) – woonde toen in de Koekelarestraat (huidig nr. 20) - en Jozef Paepe (*18 maart 1939), zoon van Lena Tyvaert.

¹⁰ VILAIN, Willy : 80 jaar vliegveld Koksijde, [z.j.], blz. 34-36.

Peter Bentein

Bibliotheekaanwinsten

- PATTEEUW, J.: Index op de huwelijken en begrafenissen Assebroek 1639-1910;- FV-Brugge 2014;- 256 pg.
- CAPPELLE, E.: De naam Cappelle (en varianten) in de fusiegemeente Houthulst;- Fv-Tielt 2014;- 330 pg.
- LAZOOORE, S.: Vondelingen en verlaten kinderen in de kasselrij leper 17de – 19de eeuw;- FV- leper-Diksmuide 2014;- 145 pg.
- LAMBRECHT, E.: Het onbarmhartige bos;- Vancoillie Jan Wevelgem 2014;- 206 pg.
- POPELIER, R.: Stamreeks van Marie-Victorine Volcke;- Eigen beheer Roeselare 2015;- 145 pg.
- DERUYTTERE, R.: Stamboom Deruyttere (1500-2000);- Eigen beheer Kortemark 2015;- 242 pg.
- VIAENE, J.: Leven en dood rond de Landman in tijden van oorlog en vrede;- Eigen beheer Moorsele 2015;- 229 pg.
- VIAENE, J.: Familie Viaene. Nakomelingen van Walrandus Viaene;- Eigen beheer Moorsele 2014;- 397 pg.
- COENE, M.: Oorlogsdagboek van L. Goossens;- Eigen beheer Assenede;- 157 pg.
- WELTEN, J.: Antihelden. Bijzondere levens van gewone mensen uit de tijd van Napoleon;- Davidsfonds Leuven 2015;- 383 pg.
- BONNEUX, J.P.; VERBOVEN, R. en VANHEES, R.: Lummen Linkhout Meldert tijdens de eerste wereldoorlog;- Geschied- en Heemkundige kring Groot-Lummen 2014;- 214 pg.
- DIEUSAERT, A., DIEUSAERT, P. en DIEUSAERT, L.: Onze familiegeschiedenis. Robrecht Mortier; Uitgeverij Averbode 2014;- 280 pg.
- DE RIDDER, H.: Dertien campagnes. Verkiezingen 1946-1981;- VUM Brussel 1985;- 92 pg.
- SAMYN, F.: Koninklijke toneelgilde Volksveredeling Roeselare vijftig;- 1970;- 222 pg.
- Remi van Duyn 1910-1982 portret van een Vlaming;- Huldecomité Remi van Duyn Roeselare 1994;- 224 pg.
- Brugse burgemeesters 1830-1987. Een stad op weg naar de 21ste eeuw;- Komitee voor initiatief Brugge;- 111 pg.
- SCHRAM, F.: Toegang tot de registers van Burgerlijke stand en bevolking, een overzicht;- Politea Brussel 2014;- 186 pg.
- NEYT, L.: Foto- en gedenkboek Apostolinen – Regina Pacis Tielt 1839-1954 1954-1997;- Familiekunde Vlaanderen Tielt 2014;- 458 pg.
- VERHEYDEN, J.: Vesalius incognitus. Incognito in Lippelo (1514-1594);- Geschied- en heemkundige kring Londerzeel 2014;- 119 pg.
- DEBOIS, J.M.: De huwelijken van de Graven van Vlaanderen. Politiek en genealogie;- Eigen beheer 2013;- 136 pg.
- DEBOIS, J.M.: Graven en gravinnen van Vlaanderen. Identiteit, genealogie, huwelijkspolitiek, naamgeving en begraafplaatsen;- Eigen beheer 2013;- 83 pg.
- DEBOIS, J.M.: Heraldische grafzerken in Mechelse kerken; - Eigen beheer 2014;- 122 pg.
- DE WAELE, A.: Laarne burgerlijke stand huwelijken 1901-1910;- FV-Dendermonde 2015;- 124 pg.
- DE WAELE, A.: Lebbeke burgerlijke stand huwelijken 1901-1910;- FV-Dendermonde 2015;- 242 pg.
- DE WAELE, A.: Opdorp burgerlijke stand huwelijken 1901-1910;- FV-Dendermonde 2015;- 47 pg.
- DE WAELE, A.: Zele burgerlijke stand huwelijken 1901-1910;- FV-Dendermonde 2015;- 373 pg.
- WILLEMS, E.: Heraldiek van abdijen en kloosters 32. Ten Wijngaerd te Leuven;- Van de Cruys, M. 2015 Wijnegem;- 39 pg.
- VAN DE CRUYS, M.: Heraldiek van abdijen en kloosters 33. Scourmont;- eigen beheer 2015 Wijnegem;- 15 pg.
- JACOBS, M.L.: Zele staten van goed 1530-1796;- Fv-Dendermonde 2015;- CD
- MONDELAERS, M. en VAN EERDEWEGH, K.: Klapper huwelijksakten Webbekom 1800-1910;- FV-Diest 2011;- 27 pg.
- MONDELAERS, M.: Militielijst van het kanton Diest deel Id 1890;- FV-Diest 2014;- 65 pg.
- DI HANNA: Huisheiligen van het Diesters begijnhof;- FV-Diest 2014;- 151 pg.
- MONDELAERS, M.: Copie der notarisprotocollen voorkomend in de Schepenprotocollen van Diest deel VI;- FV-Diest 2012
- VERBEYLEN, R.: Diest volkstelling 1755;- FV-Diest 2014;- 89 pg.
- Alaerts, S. en MONDELAERS, M.: Cijnsboek 1773, Heerlijkheid en meierij van Kaggevinne-Kempen, toebehorend aan het huis van Oranje, Inventaris R.A. Leuven 51/nr 2271;- FV-Diest 2014;- 92 pg.
- Alaerts, S.: De helden van het Diesters postgebouw;- FV-Diest 2012

MONDELAERS, M.: Schouwteeling van Diest 1665; FV-Diest 2014;- 69 pg.

Alaerts, S.: Inventaris van het Diesters oude stadsarchief 1863-2014;- FV-Diest 2013;- 204 pg.

MONDELAERS, M.: Bewoners van het begijnhof Diest, 1796;- FV-Diest 2014;- 34 pg.

VERHAERT, R.: Huwelijksakten van Zichem 1796-2013; FV-Diest 2014;- 431 pg.

MONDELAERS, M.: Voorouders van Sint-Jan Berchmans en hun nakomelingen;- FV-Diest 2013;- 78 pg.

MONDELAERS, M.: Parochietelling St-Sulpitiuskerk deel I Molenstede 1640;- FV-Diest 2013;- 50 pg.

MONDELAERS, M.: Caggevinne-Lovens zetboek en vasten ligger 1769;- FV-Diest 2012;- 128 pg.

DE WIN, P.: Adelbrieven verleend door Z.M. Albert II, koning der Belgen 2009-2013;- Homunculus Wijnegem 2015;- 136 pg.

DE BOUVER, R.: WO I te Deinze en haar deelgemeenten. Oorlogsslachtoffers en vernietigde gebouwen;- FV-Deinze 2015;- 156 pg.

CASTELEIN, L. en WERBROUCK, M.: Jaarboek Crekel Beke 2014: De federatie Krekedal en haar vijf parochiekerken Deel III: Werken;- Heemkundige kring Crekelbeke Kortemark 2015;- 168 pg.

MONDELAERS, M.: Huwelijke te Diest 1715-1728;- FV-Diest 2012;- 61 pg.

ALAERTS, S., HAESEVOETS, P. en MONDELAERS, M.: Goeden dag uit Diest, 150 jaar spoorwegen te Diest 1865-2015;- FV-Diest 2015;- 69 pg.

MONDELAERS, M.: Prins van Wales, William van Engeland, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 1;- FV-Diest 2012;

MONDELAERS, M.: Erfgrootertog, Guillaume van Luxemburg, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 2;- FV-Diest 2012;- 17 pg.

MONDELAERS, M.: Prinses Stephanie de Lannoy, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 3;- FV-Diest 2012;- 21 pg.

MONDELAERS, M.: Pastoor Petrus Joseph van Bever, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 4;- FV-Diest 2012;- 17 pg.

MONDELAERS, M.: Ludovicus Albertus de Troch, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 5;- FV-Diest 2012;- 20 pg.

MONDELAERS, M.: Kroonprinses Victoria van Zweden, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 6;- FV-Diest

MONDELAERS, M.: Jozef Vanderwegen, amateur genealoog, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 7;- FV-Diest 2013;- 42 pg.

MONDELAERS, M.: Mathilde d'Udekem d'Acoz, Prinses van België, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 8;- FV-Diest 2013;- 44 pg.

MONDELAERS, M.: Astrid de Bernadotte, Koniging van België, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 9;- FV-Diest 2013;- 51 pg.

MONDELAERS, M.: Geslacht van Nassau, Heren van Diest nazaat van de Heren van Diest – deel 10;- FV-Diest 2013;- 113 pg.

MONDELAERS, M.: Amelia der Nederlanden, prinses van orange, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 11;- FV-Diest 2013;- 50 pg.

MONDELAERS, M.: Troonpretendent Emanuel Filibert d'Aosta, een nazaat van de Heren van Diest;- FV-Diest 2013;- 48 pg.

MONDELAERS, M.: Boudewijn de Merode, prinses de merode, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 13;- FV-Diest 2013;- 50 pg.

MONDELAERS, M.: Kroonprins Haakon Magnus van Noorwegen, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 14;- FV-Diest 2013;- 46 pg.

MONDELAERS, M.: Frederik, kroonprins van Denemarken, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 15;- FV-Diest 2013;- 50 pg.

MONDELAERS, M.: Sanne Putseys alias zangeres Selah Sue, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 16;- FV-Diest 2013;- 51 pg.

MONDELAERS, M.: Nicolaas II, laatste tsaar van Rusland, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 17;- FV-Diest 2013;- 50 pg.

MONDELAERS, M.: Erfprins Hubertus von Saksen-Coburg-Gotha, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 18;- FV-Diest 2013;- 53 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Heilige Jan Berchmans, Diestenaar, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 19;- FV-Diest 2014;- 40 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Albert II de Polignac, vorst van Monaco, een nazaat van de Heren van

Diest - Deel 20;- FV-Diest 2014;- 41 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Audrey Hepburn-Ruston, filmactrice 1948-1989, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 21;- FV-Diest 2014;- 48 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Prinses Elisabeth, kroonprinses van België, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 22;- FV-Diest 2014;- 51 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Amedeo van België, hertog van Modena, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 23;- FV-Diest 2014;- 47 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Geslacht de Bernadotte, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 24;- FV-Diest 2014;- 104 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Albert I, 3de koning der Belgen, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 25;- FV-Diest 2014;- 56 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Christiane Hendrickx, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 26;- FV-Diest 2014;- 80 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Aartshertog Franz Ferdinand van Oostenrijk, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 27;- FV-Diest 2014;- 51 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Pedro II de laatste keizer van Brazilië, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 28;- FV-Diest 2014;- 58 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Alexander von Battenburg, koning van Bulgarije, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 29;- FV-Diest 2014;- 57 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Felipe VI de Borbon y de Grecia, koning van Spanje, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 30;- FV-Diest 2014;- 61 pg.

BREYNE, K.: Een spoorlijn een bos een oorlog;- eigen beheer 2015;- 157 pg.

DONCHE, P. en VANDAMME, L.: Een Brugse genealoog aan het werk. De verzameling stambomen van Jacob Antoon Keckhof 1625-1685;- Van de Wiele, Brugge 2015;- 128 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Elisabeth van Beieren, 3de koninging van België, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 31;- FV-Diest 2015;- 47 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Elisabeth van Beieren (Sissi), keizerin van Oostenrijk, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 32 ; - FV-Diest 2015;- 59 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Marc Van den Cloot, voorzitter van Familiekunde Vlaanderen, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 33 ; - FV-Diest 2015;- 50 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Elisabeth II van Windsor, koningin van Engeland, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 37;- FV-Diest 2015;- 51 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Wilhelm II van Pruisen, laatste keizer van Duitsland, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 39;- FV-Diest 2015;- 60 pg.

MONDELAERS, M. en ALAERTS, S.: Juliana der Nederlanden, 2de koningin van Nederland, een nazaat van de Heren van Diest - Deel 40;- FV-Diest 2015;- 55 pg.

MONDELAERS, M.: Vlees in de stad. 525 jaar geschiedenis van de beenhouwers te Diest;- FV- Diest 2015;- 50 pg.

MONDELAERS, M.: De Diestenaar. Maandblad der soldaten van het kanton Diest oktober 1917 - oktober 1918;- FV-Diest 2015;- 60 pg.

MONDELAERS, M.: Heren van Diest, voorouders van het Belgisch Vorstenhuis;- FV-Diest;- 121 pg.

ALAERTS, S.: Dagboeken van Pallemmaerts pastoor van Scherpenheuvel 27 januari 1921 - 15 december 1946;- FV-Diest 2015;- 284 pg.

LEFEVER, G.: Kroniek van de familie Lefever uit de Westhoek;- eigen beheer Brugge 2015;- 156 pg.

MONBALLYU, J.: De heksen en hun burens. Heksenprocessen in de Lage Landen 1598-1652;- Davidsfonds Leuven 2015;- 254 p.

BREYNE, J.: De Bisschoppen van Ieper 1559-1801;- Vrienden van de Sint-Maartenskathedraal Ieper vzw 2015;- 119 p.

Vervolgcurcus genealogie en oud schrift

In 2016 plant het VCGH een derde reeks cursus genealogie en oud schrift.

Deze cursus omvat terug zes lessen telkens van 20.00 - 22.00u.

les 1: woensdag 2 maart 2016: Staten van Goed.

les 2: woensdag 16 maart 2016: Staten van Goed.

les 3: woensdag 13 april 2016: Erven en onterven, kopen en verkopen.

les 4: woensdag 27 april 2016: Erven en onterven, kopen en verkopen.

les 5: dinsdag 10 mei 2016: Notariële akten.

les 6: dinsdag 24 mei 2016: Notariële akten.

prijs: € 35,00 voor leden Familiekunde Vlaanderen en abonnees op het tijdschrift

“Mededelingen” van het VCGH

€ 40,00 voor niet-leden

Het bedrag kan overgeschreven worden op rekeningnummer
BE17 4744 1565 3121 van VCGH, Elflijnenlaan 3, 8610 Handzame

Het Centrum zal geloten zijn

van 21/12/2015

tot en met 04/01/2016